

Baze de Date II

(Proiectarea Sistemelor cu Baze de Date)

Cornelia TUDORIE

Proiectarea Sistemelor cu Baze de Date - Cuprins

- A. Modelul Relațional.**
- B. Limbajul SQL. Lucrul cu tabele.**
- C. Sisteme cu baze de date. Performanța.**
- D. Obiecte ale sistemului de baze de date. Performanța în utilizare**
- E. Programe pentru baze de date. Performanța în programare.**
- F. Protecția datelor.**
- G. Sisteme Informatic. Proiectarea sistemelor de baze de date.**

C. Sisteme cu baze de date. Performanța.

Sistem informatic :

- model al unui sistem real
- conține reprezentări informatice ale obiectelor și proceselor reale
- pentru a urmări evoluția sistemului real, a lua decizii,..
- facilitează controlul și coordonarea sistemului real

C. Sisteme cu baze de date. Performanța.

Sistem cu baze de date :

- sistem integrat de date memorate și organizate sub un control centralizat

integrare: structuri de date intercorelate

control centralizat : SGBD, cu ajutorul schemei

C. Sisteme cu baze de date. Performanța.

Schema :

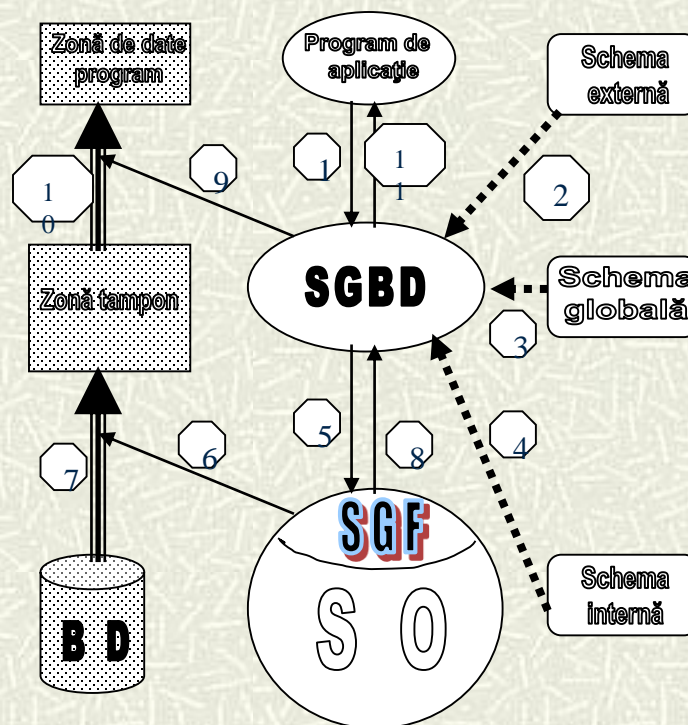
- descrierea datelor, obiectelor și a accesului la ele

SGBD :

- ansamblu coordonat de programe ce permite descrierea, memorarea, manipularea, prelucrarea ansamblurilor de date ce constituie baze de date

Rolul SGBD

Date   Programe   Model

Legendă

- informații de control
- ⇒ date
- .....→ consultare scheme

Avantaje

- ❑ *coerență* (se reduce redundanța sau este strict controlată + restricții de integritate)
- ❑ *independența datelor față de programe*
- ❑ *accesibilitate* (limbaje de interogare de nivel înalt)
- ❑ *partajarea datelor*
- ❑ *protecția datelor*

Dezavantaje

- ❑ *costuri* (hardware, software, instruire, personal)
- ❑ *probleme de securitate și integritate* (din partajarea datelor)
- ❑ *dificultatea modelării datelor*

Obiective

Performanța la nivel de:

- ☐ **utilizare**
- ☐ **programare**
- ☐ **proiectare**
- ☐ **administrare**

Se urmărește:

- ☐ **minimizarea timpului de răspuns**
- ☐ **gestiunea optimă a spațiului de stocare**
- ☐ **asigurarea integrității datelor**

Proiectarea Sistemelor cu Baze de Date - Cuprins

- A. Modelul Relațional.**
- B. Limbajul SQL. Lucrul cu tabele.**
- C. Sisteme cu baze de date. Performanța.**
- D. Obiecte ale sistemului de baze de date. Performanța în utilizare**
- E. Programe pentru baze de date. Performanța în programare.**
- F. Protecția datelor.**
- G. Sisteme Informatică. Proiectarea sistemelor de baze de date.**

D. Obiecte ale sistemului de baze de date. Performanța în utilizare.

- 1. Stocarea informațiilor în baza de date**
- 2. Obiectele bazei de date:**
  - 1. Tabele**
  - 2. Indecși**
  - 3. Tabele virtuale**
  - 4. Sinonime**
  - 5. Secvențe**
- 3. Gestiunea eficientă a spațiului de stocare**
- 4. Optimizarea cererilor**

D. 1. Stocarea informațiilor în baza de date

Structura Bazei de Date

Nivel conceptual $\Longrightarrow$ **Diagrama entitate-legătură**

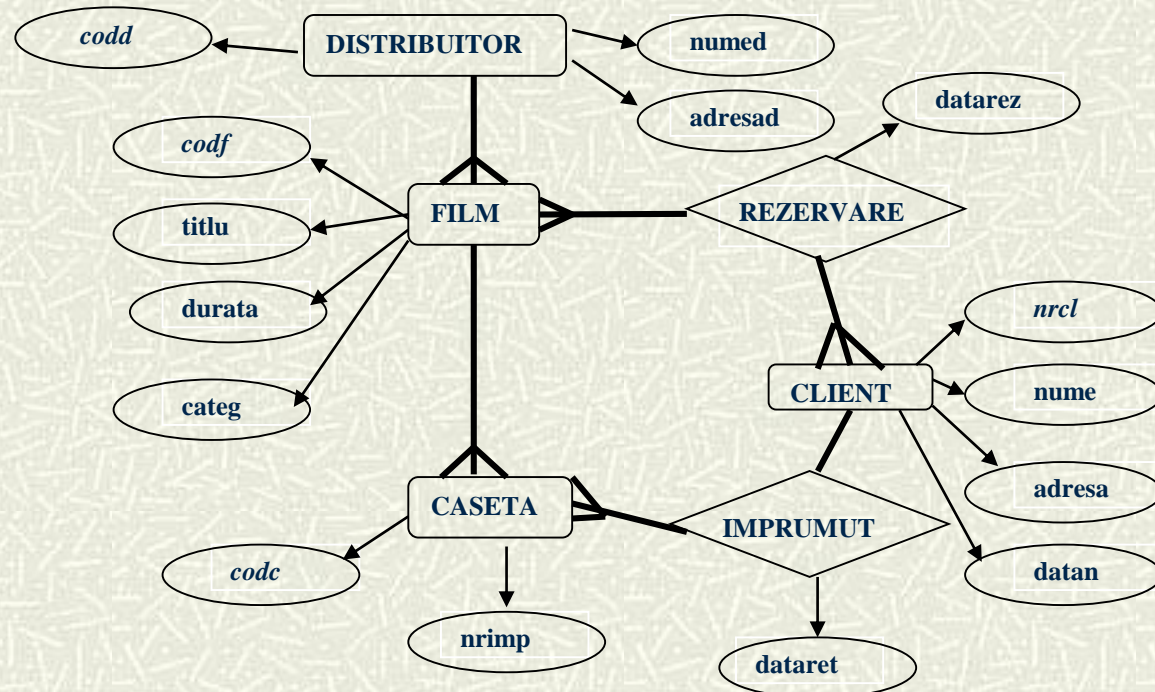
Nivel logic $\Longrightarrow$ **Tabele, ... și alte obiecte logice**

Nivel fizic $\Longrightarrow$ **Obiecte fizice (fișiere)**

D. 1. Stocarea informațiilor în baza de date

Structura conceptuală a Bazei de Date

D. 1. Stocarea informațiilor în baza de date

Structura logică a Bazei de Date

DISTRIBUTOR [codd, numed, adresad]

FILM [codf, titlu, durata, categ, codd]

CASETA [codc, codf, nrimp]

CLIENT [nrcl, nume, adresa, datan]

IMPRUMUT [codc, nrcl, dataret]

REZERVARE [nrcl, codf, datarez]
- - - - -

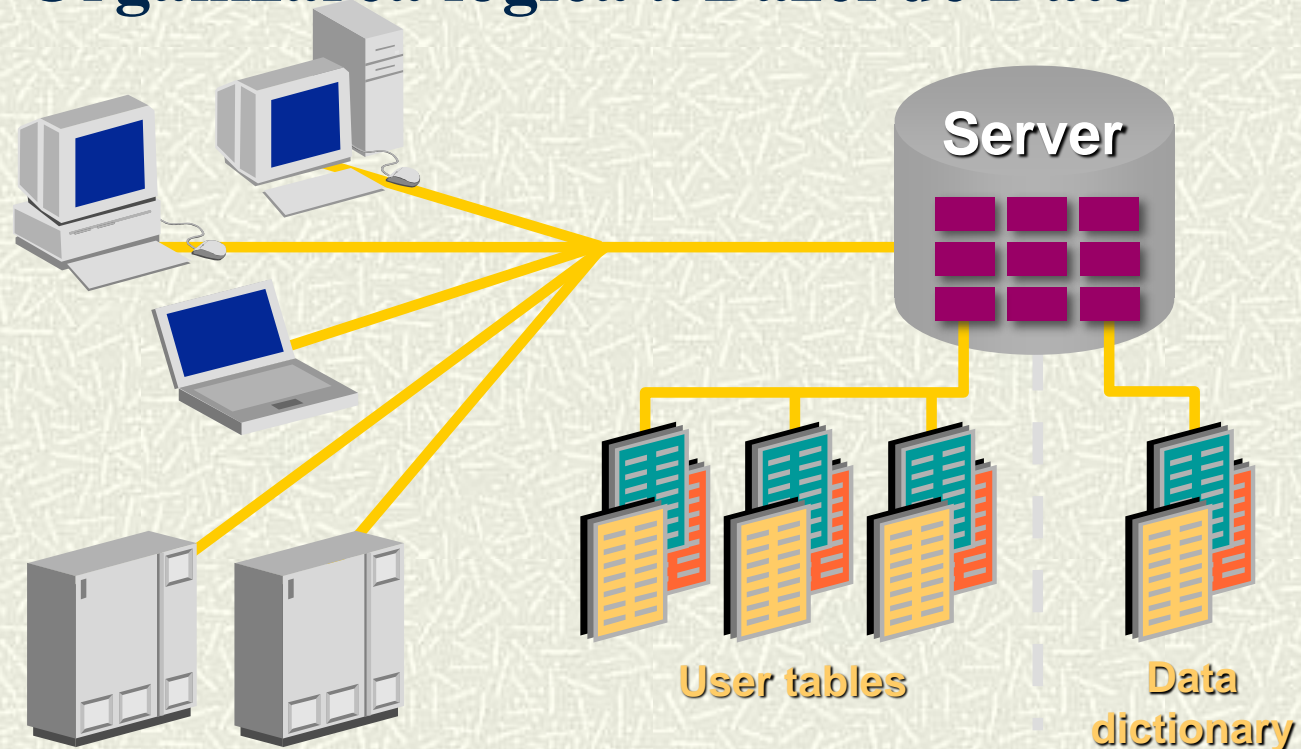
+ restricții de integritate

indecși,

tabele virtuale, ...

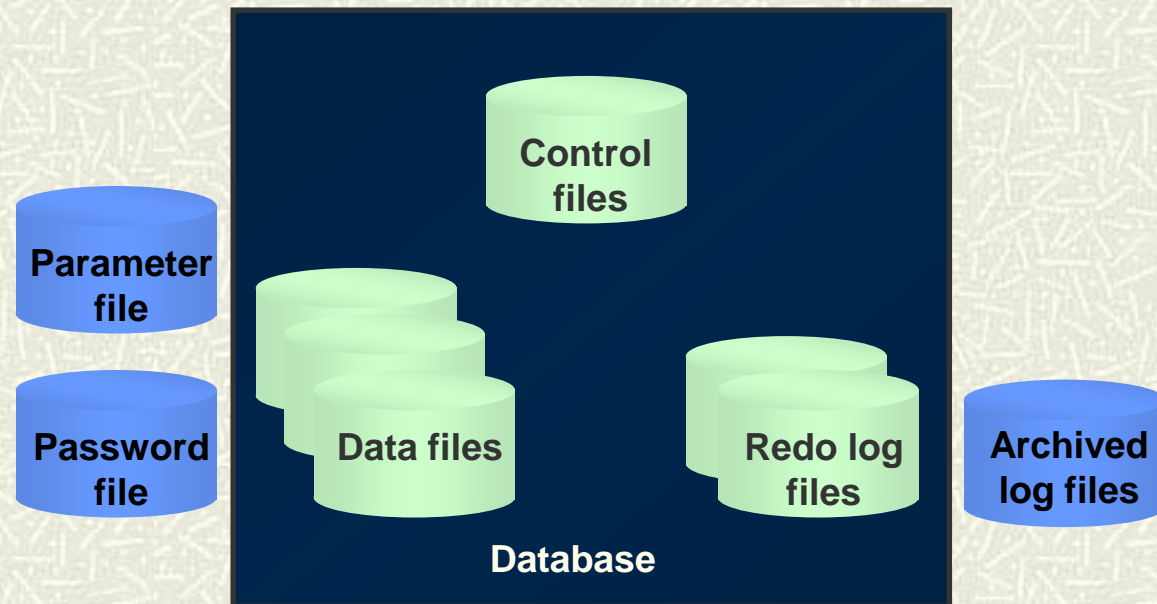
D. 1. Stocarea informațiilor în baza de date

Organizarea logică a Bazei de Date

D. 1. Stocarea informațiilor în baza de date

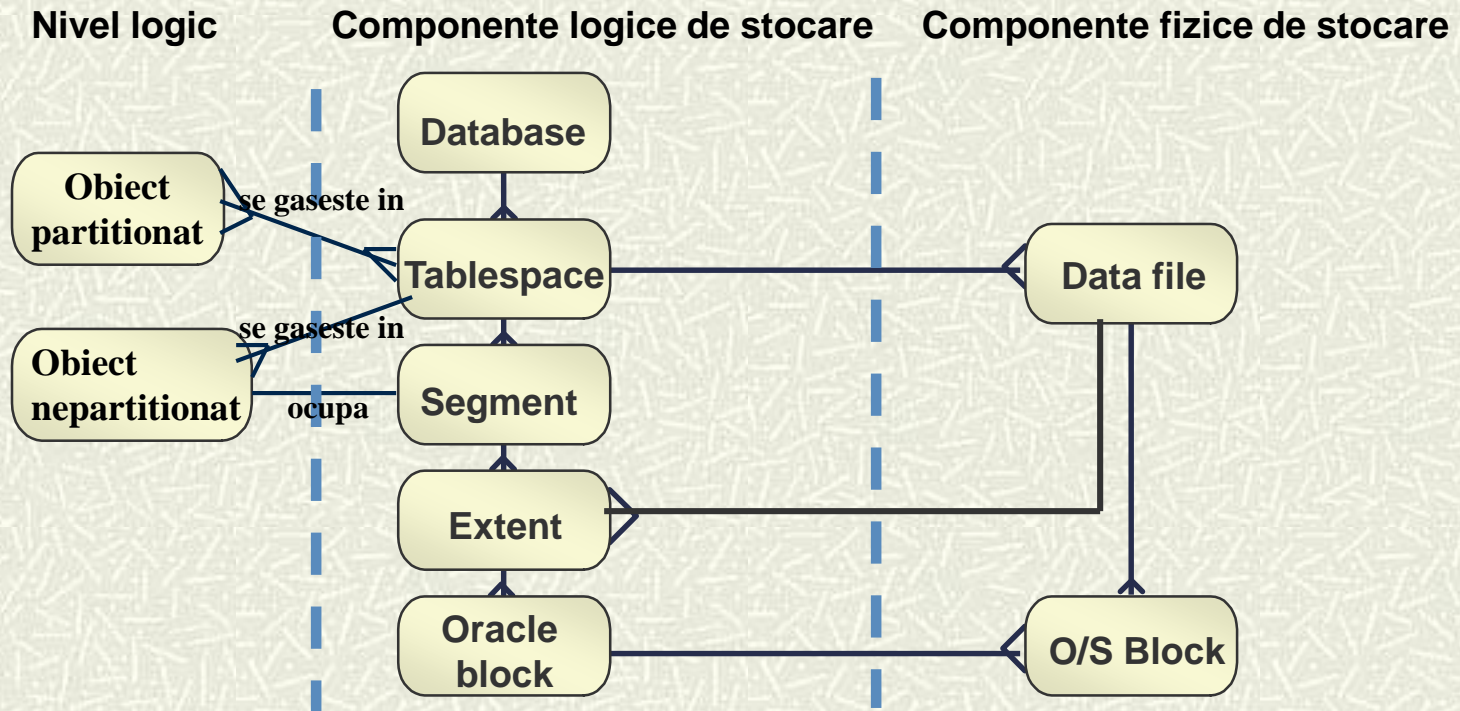
Organizarea fizică a Bazei de Date

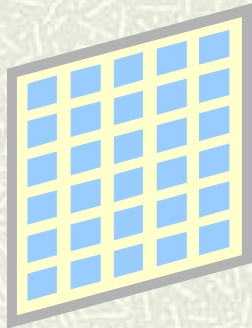
D. 1. Stocarea informațiilor în baza de date

Componente de date Oracle

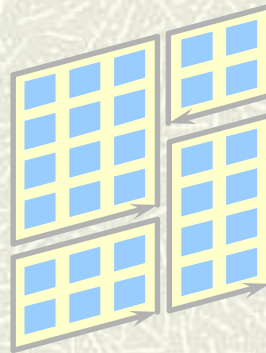

D. 1. Stocarea informațiilor în baza de date

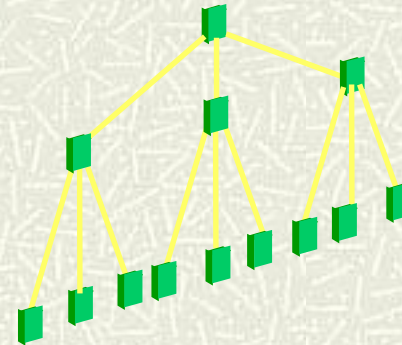
Tipuri de segmente

Table

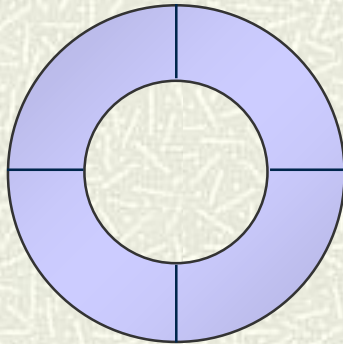
**Table
partition**

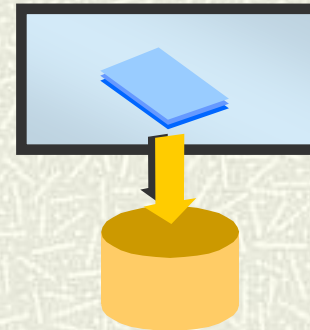
Index

D. 1. Stocarea informațiilor în baza de date

Tipuri de segmente

**Rollback
segment**

**Temporary
segment**

D. 1. Stocarea informațiilor în baza de date

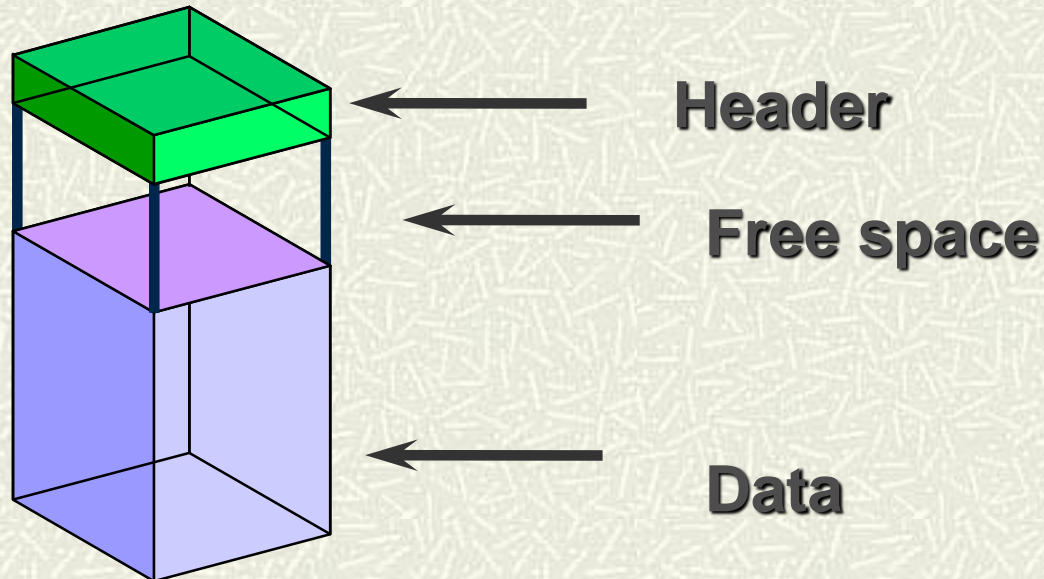
Blocul de baza de date (DataBase Block)

- **Cea mai mică unitate de stocare**
- **Constă în unul sau mai multe blocuri ale SO**
- **Stabilită la crearea bazei de date prin parametrul DB_BLOCK_SIZE**

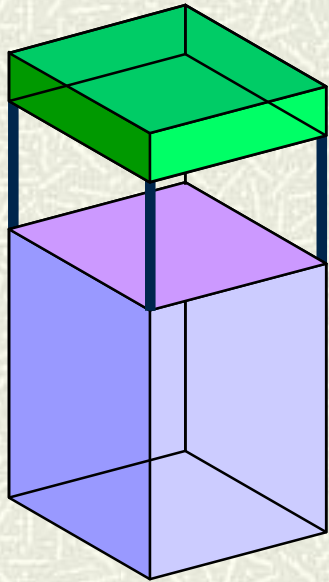
D. 1. Stocarea informațiilor în baza de date

Continutul unui bloc de baza de date

D. 1. Stocarea informațiilor în baza de date

**Parametrii pentru utilizarea spațiului
în blocul de bază de date**

PCTFREE

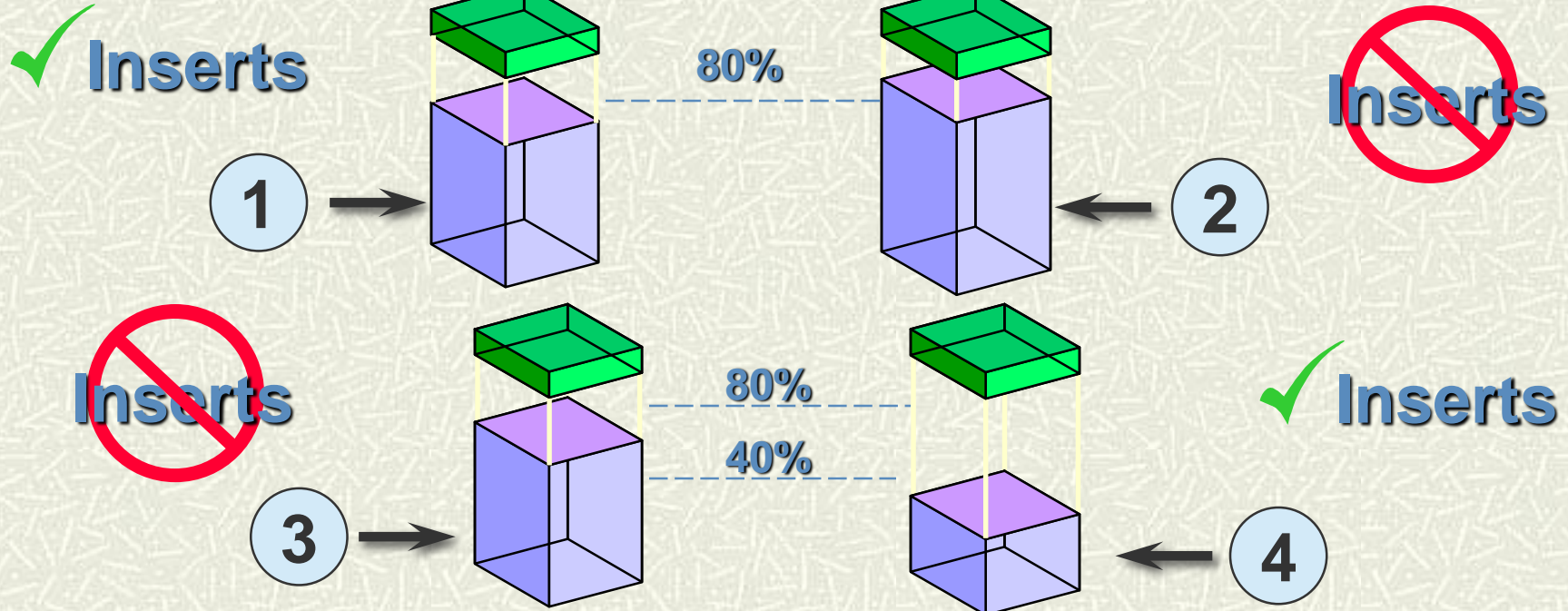
PCTUSED

D. 1. Stocarea informațiilor în baza de date

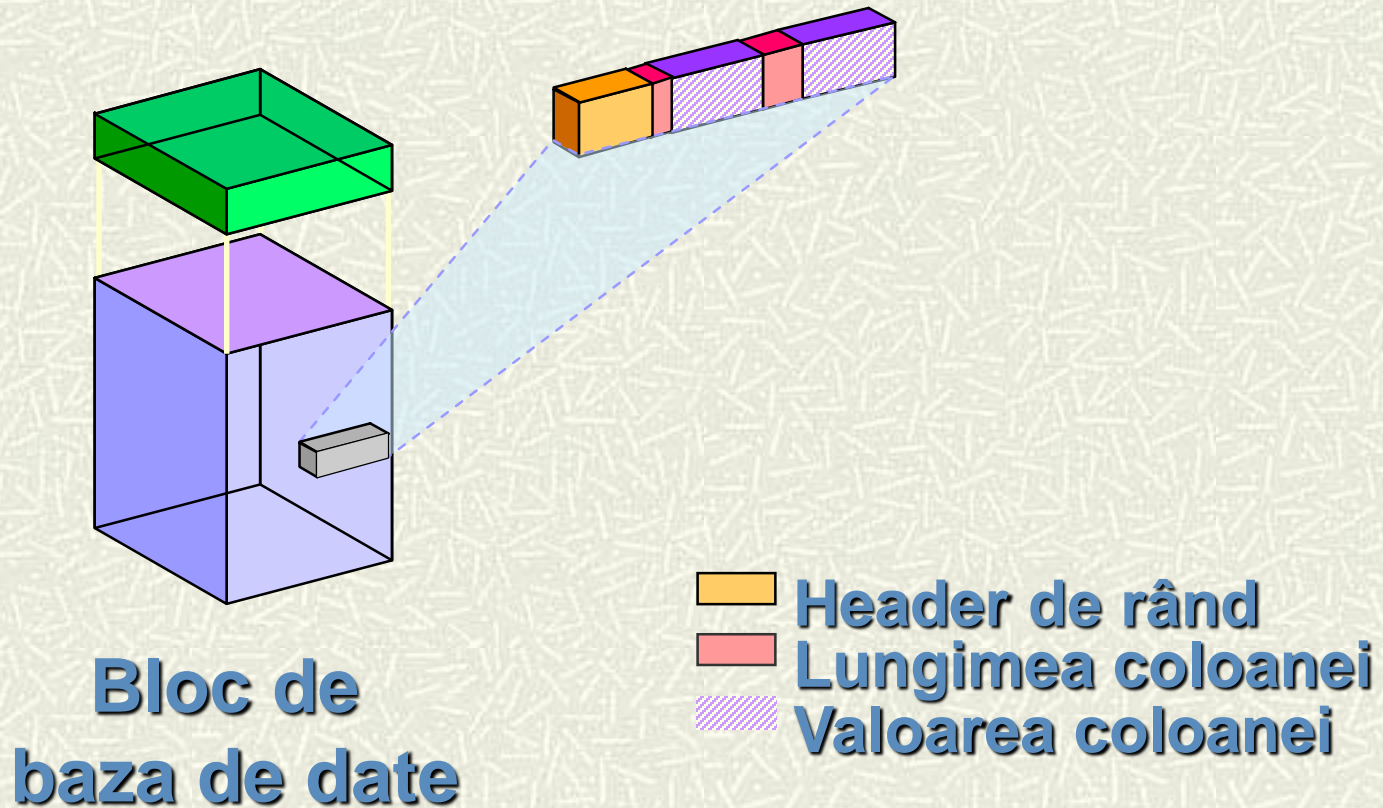
Utilizarea spațiului în blocul de baza de date

PCTFREE=20

PCTUSED=40

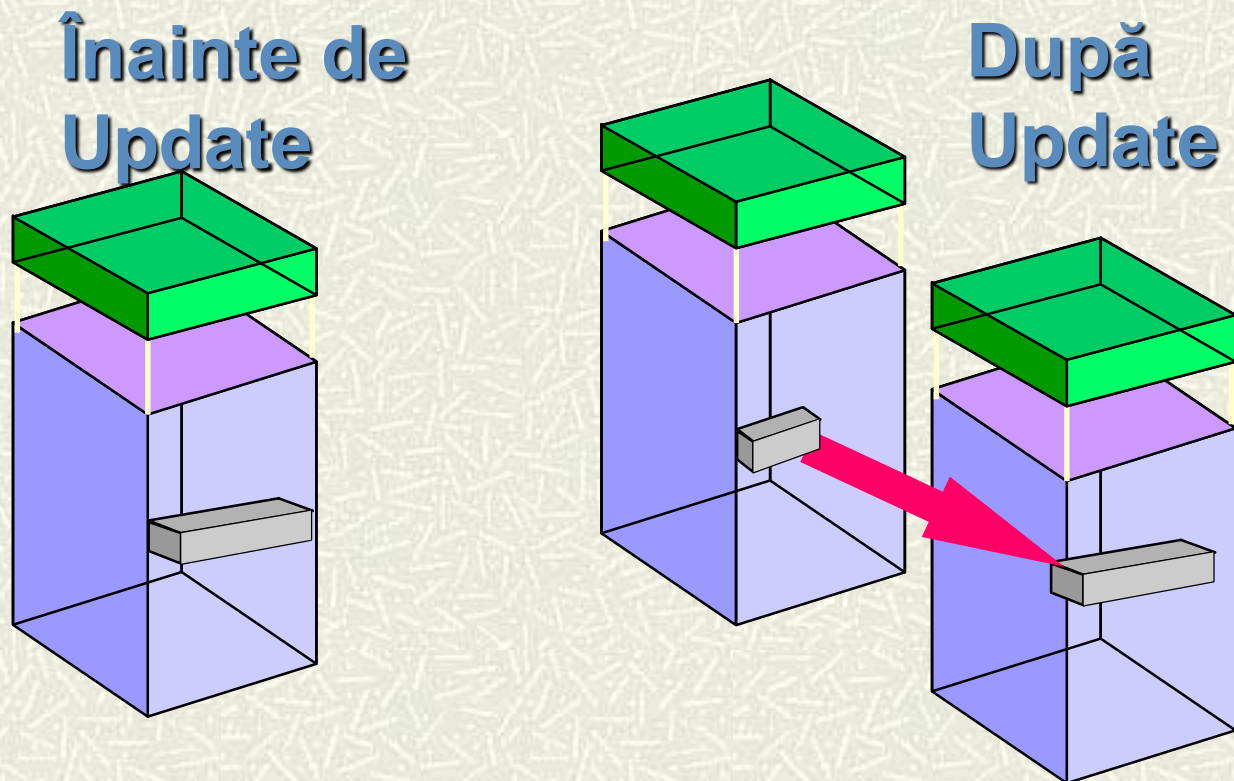

Structura unui bloc

Migrarea rândurilor

Obținerea de informații

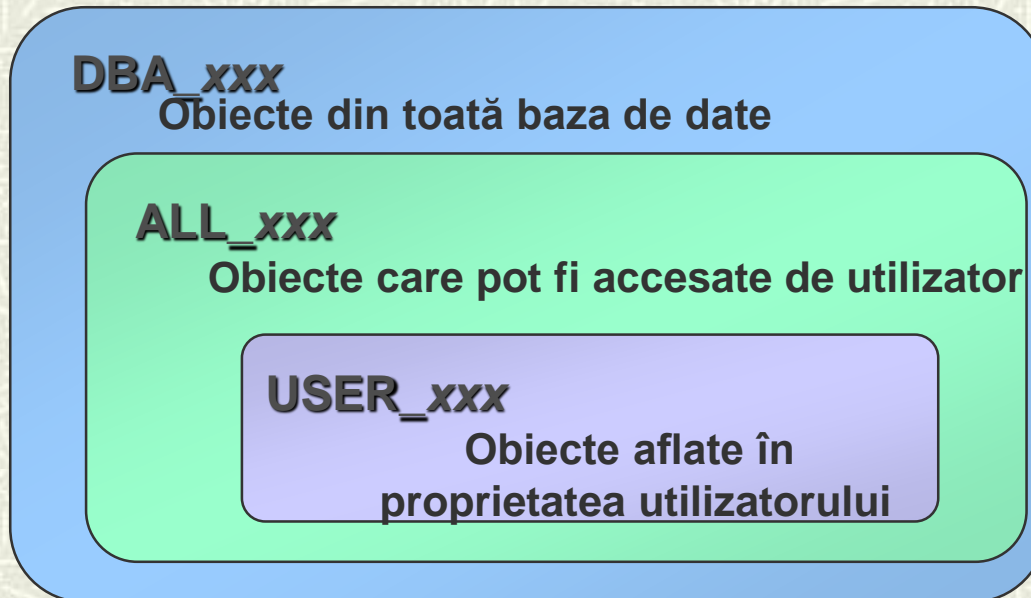
Dicționarul de date

Dicționarul de date (*Data dictionary*) furnizează informații despre :

- structuri logice sau fizice
- nume, definiții, spații alocate obiectelor
- restricții de integritate
- monitorizare

Obținerea de informații

Dicționarul de date

Obținerea de informații

Dicționarul de date : exemple

Views	Description
dictionary dict_columns	Informații generale
user_tables user_objects user_lobs user_tab_columns user_constraints	Informații relativ la obiectele utilizatorului: tabele, coloane, restricții, alte obiecte
dba_users dba_sys_privs dba_roles	Informații de administrare

Obținerea de informații

Disponibile pentru utilizator :

- **DICTIONARY**
- **USER_USERS**
- **USER_TABLES**
- **ALL_TABLES**
- **USER_VIEWS**
- **USER_TAB_COLUMNS**
- **SESSION_PRIVS**
- **SESSION_ROLES**
- . . . . .

Obținerea de informații asupra tabelelor

Exemplu

```
SQL> SELECT * FROM dictionary WHERE table_name LIKE '%TABLE%';
```

TABLE_NAME	COMMENTS
-----	-----
ALL_ALL_TABLES	Description of all object and relational tables accessible to the user
ALL_NESTED_TABLES	Description of nested tables in tables accessible to the user
ALL_OBJECT_TABLES	Description of all object tables accessible to the user
ALL_TABLES	Description of relational tables accessible to the user
.....	

15 rows selected.

Obținerea de informații asupra tabelelor

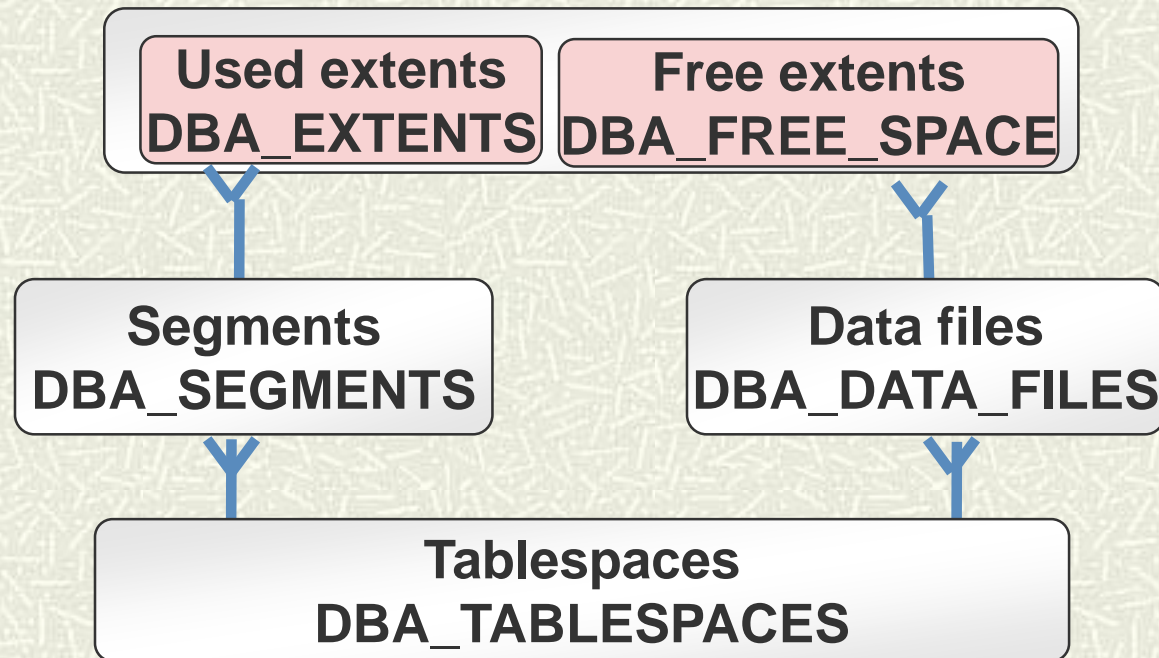
Exemplu

```
SQL> describe user_tables
```

Name	Null?	Type
-----	-----	----
TABLE_NAME	NOT NULL	VARCHAR2(30)
TABLESPACE_NAME		VARCHAR2(30)
PCT_FREE		NUMBER
PCT_USED		NUMBER
INI_TRANS		NUMBER
MAX_TRANS		NUMBER
INITIAL_EXTENT		NUMBER
NEXT_EXTENT		NUMBER
MIN_EXTENTS		NUMBER
.....		

D. 1. Stocarea informațiilor în baza de date

Informații în dicționarul de date (pentru administrator)

D. Obiecte ale sistemului de baze de date. Performanța în utilizare.

- 1. Stocarea informațiilor în baza de date**
- 2. Obiectele bazei de date:**
  - 1. Tabele**
  - 2. Indecși**
  - 3. Tabele virtuale**
  - 4. Sinonime**
  - 5. Secvențe**
- 3. Gestiunea eficientă a spațiului de stocare**
- 4. Optimizarea cererilor**

D. 2. 1. Obiectele bazei de date: Tabele

Tabela (relația) - componenta principală a bazei de date relaționale

- structură pe *linii* (***rânduri*** sau *înregistrări*)
și ***coloane*** (*attribute* sau *câmpuri*)

Elemente importante:

- cheia primară
- cheie străină
- cheie secundară

Operații:

- creare
- interogare
- actualizare : adăugare, modificare, ștergere de rânduri
- ștergere

Creare de tabele

---

1. **Crearea unei tabele de sine stătătoare**
2. **Crearea unei tabele pe baza altora, deja existente.**

Crearea unei tabele de sine stătătoare

```
CREATE TABLE [schema.] tabela  
(coloană tip [, coloană tip, ...] )  
[TABLESPACE tablespace ]  
[PCTFREE integer ] [PCTUSED integer ]  
[STORAGE ( INITIAL integer [ { K | M } ]  
NEXT integer [ { K | M } ]  
PCTINCREASE integer  
MINEXTENTS integer  
MAXEXTENTS integer )] ;
```

schema numele proprietarului tabelei
TABLESPACE numele spațiului de stocare
PCTFREE procentul de spațiu liber a blocului rezervat pentru actualizări
PCTUSED procentul minim de ocupare permanentă a unui bloc
STORAGE indicații de alocare a spațiului (dimensiunea spațiului inițial, a celei de a doua extensii, procentul de creștere începând de la a treia extensie, numărul minim și maxim de extensii)

Crearea unei tabele de sine stătătoare

Exemplu

```
CREATE TABLE employees (  
    empno NUMBER(4) ,  
    last_name VARCHAR2(30)  
    deptno NUMBER(2) )  
TABLESPACE data01  
PCTFREE 20 PCTUSED 50  
STORAGE (INITIAL 200K NEXT 200K  
PCTINCREASE 0 MAXEXTENTS 50) ;
```

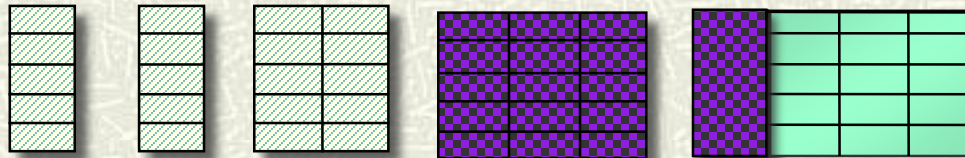
Modificarea parametrilor de stocare

```
ALTER TABLE [schema.] tabela
[PCTFREE integer] [PCTUSED integer]
[STORAGE ( INITIAL integer [ K | M ]
           NEXT integer [ K | M ]
           PCTINCREASE integer
           MINEXTENTS integer
           MAXEXTENTS integer ) ] ;
```

```
ALTER TABLE scott.employees
PCTFREE 30
PCTUSED 50
STORAGE ( NEXT 200K
          MINEXTENTS 2
          MAXEXTENTS 100) ;
```

Dealocarea spațiului neutilizat

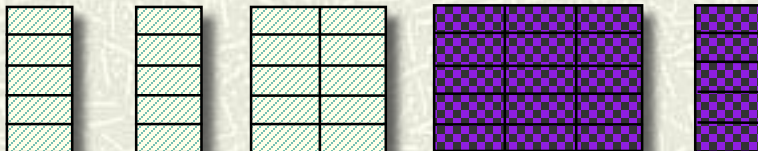
**Before
deallocation**

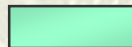
```
ALTER TABLE scott.employees  
DEALLOCATE UNUSED;
```

High water
mark

**After
deallocation**

Used block

Unused block

Free space after delete

Crearea unei tabele de sine stătătoare

```
CREATE TABLE [schema.] tabela  
(coloană tip [, coloană tip, ...] )  
[TABLESPACE tablespace ]  
[PCTFREE integer ] [PCTUSED integer ]  
[STORAGE ( INITIAL integer [ K | M ]  
            NEXT integer [ K | M ]  
            PCTINCREASE integer  
            MINEXTENTS integer  
            MAXEXTENTS integer ) ] ;
```

În același timp, se pot defini și
restricții de integritate
(CONSTRAINTS)

Creare de tabele

---

1. **Crearea unei tabele de sine stătătoare**
2. **Crearea unei tabele pe baza altora, deja existente**

Crearea unei tabele pe baza altora

```
CREATE TABLE [schema.] tabela
    [ (coloană [, coloană, ...] ) ]
[TABLESPACE tablespace ]
[PCTFREE integer ] [PCTUSED integer ]
[STORAGE ( INITIAL integer [ { K | M } ]
            NEXT integer [ { K | M } ]
            PCTINCREASE integer
            MINEXTENTS integer
            MAXEXTENTS integer ) ]
AS subinterogare;
```

Obținerea de informații asupra tabelelor

Disponibile pentru utilizator :

- **DICTIONARY**
- **USER_USERS**
- **USER_TABLES**
- **ALL_TABLES**
- **USER_VIEWS**
- **USER_TAB_COLUMNS**
- **SESSION_PRIVS**
- **SESSION_ROLES**
- . . . . .

Obținerea de informații asupra tabelelor

Exemplu

```
SQL> SELECT * FROM dictionary WHERE table_name LIKE '%TABLE%';
```

TABLE_NAME	COMMENTS
-----	-----
ALL_ALL_TABLES	Description of all object and relational tables accessible to the user
ALL_NESTED_TABLES	Description of nested tables in tables accessible to the user
ALL_OBJECT_TABLES	Description of all object tables accessible to the user
ALL_TABLES	Description of relational tables accessible to the user
.....	

15 rows selected.

Obținerea de informații asupra tabelelor

Exemplu

```
SQL> describe user_tables
```

Name	Null?	Type
-----	-----	----
TABLE_NAME	NOT NULL	VARCHAR2(30)
TABLESPACE_NAME		VARCHAR2(30)
PCT_FREE		NUMBER
PCT_USED		NUMBER
INI_TRANS		NUMBER
MAX_TRANS		NUMBER
INITIAL_EXTENT		NUMBER
NEXT_EXTENT		NUMBER
MIN_EXTENTS		NUMBER
.....		

Obținerea de informații asupra tabelelor

Exemplu

```
SQL> select table_name,tablespace_name,pct_free,pct_used,  
2  initial_extent,next_extent from user_tables  
3  where table_name='PROD';
```

TABLE_NAME	TABLESPACE_NAME	PCT_FREE	PCT_USED	INITIAL_EXTENT	NEXT_EXTENT
PROD	DATA01	10	40	10240	10240

Obținerea de informații asupra tabelelor

Comanda ANALYZE

Comanda ANALYZE generează statistici referitoare la stocare, pe baza întregii tabele, sau a unei porțiuni

```
ANALYZE TABLE [schema.] tabela  
COMPUTE STATISTICS ;
```

sau

```
ANALYZE TABLE [schema.] tabela  
ESTIMATE STATISTICS  
[ SAMPLE integer { ROWS | PERCENT } ] ;
```

Obținerea de informații asupra tabelelor

Exemplu

```
SQL> ANALYZE TABLE prod ESTIMATE STATISTICS;
```

Table analyzed.

```
SQL> SELECT num_rows, avg_space, sample_size,  
2      avg_row_len, chain_cnt  
3      FROM user_tables WHERE table_name='PROD';
```

NUM_ROWS	AVG_SPACE	SAMPLE_SIZE	AVG_ROW_LEN	CHAIN_CNT
9	1718	1064	24	0

Comentarii la tabele și coloane

```
COMMENT ON TABLE tabela  
IS 'text' ;
```

sau

```
COMMENT ON COLUMN tabela.coloana  
IS 'text' ;
```

Comentarii la tabele și coloane

Exemplu

```
SQL> COMMENT ON TABLE prod IS 'Nomenclatorul de produse';
```

Comment created.

```
SQL> SELECT table_name, comments FROM user_tab_comments  
2 WHERE table_name='PROD';
```

TABLE_NAME	COMMENTS
-----	-----
PROD	Nomenclatorul de produse

Comentarii la tabele și coloane

Exemplu

```
SQL> COMMENT ON COLUMN prod.den IS 'Denumirea produsului';
```

Comment created.

```
SQL> SELECT table_name, column_name, comments  
2 FROM user_col_comments WHERE table_name='PROD';
```

TABLE_NAME	COLUMN_NAME	COMMENTS
------------	-------------	----------

PROD	CODP	
PROD	DEN	Denumirea produsului
PROD	CULOARE	
PROD	STOC	
PROD	PRET	

Golirea unei tabele

```
TRUNCATE TABLE [schema.] tabela  
[ { DROP | REUSE } STORAGE ] ;
```


Ștergerea unei tabele

```
DROP TABLE [schema.] tabela  
[ CASCADE CONSTRAINTS ] ;
```

D. Obiecte ale sistemului de baze de date. Performanța în utilizare.

- 1. Stocarea informațiilor în baza de date**
- 2. Obiectele bazei de date:**
  - 1. Tabele**
  - 2. Indecși**
  - 3. Tabele virtuale**
  - 4. Sinonime**
  - 5. Secvențe**
- 3. Gestiunea eficientă a spațiului de stocare**
- 4. Optimizarea cererilor**